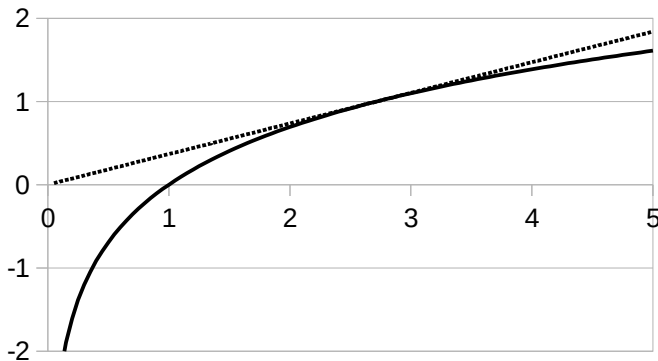

Waarom $e^\pi > \pi^e$ is

Neem de functie van het natuurlijk logaritme $f(x) = \ln(x)$. Je kunt eenvoudig zien dat een raaklijn ergens aan deze functie voor alle x groter is dan de functiewaarde zelf. Alleen in het raakpunt zelf zijn ze natuurlijk gelijk. Dit is eenvoudig te bewijzen door de constatering dat de afgeleide $f'(x) = 1/x$ een strikt dalende functie is.

Neem nu de raaklijn aan het punt $x = e$. De helling is hier natuurlijk gelijk aan $1/e$. Je kunt eenvoudig laten zien dat de vergelijking van de raaklijn aan het punt $(e, 1)$ gegeven wordt door $y = x/e$.

Uit $f(x)$ en de zijn raaklijn kun je nu een belangrijke ongelijkheid afleiden (die nog wel eens van pas komt): $\ln(x) \leq x/e$

Vul nu voor x de waarde π in. Omdat $x = \pi$ niet het raakpunt is, krijg je een echte ongelijkheid: $\ln(\pi) < \pi/e \rightarrow e \cdot \ln(\pi) < \pi$

Tot slot hoeft je alleen maar beide kanten van de vergelijking in de exponentiële functie te stoppen en je krijgt: $\pi^e < e^\pi$.

Martijn Leisink @ www.wiskunstelaar.nl

(Voor wie dit nog niet helemaal gelooft: $\pi^e \approx 22,459$ en $e^\pi \approx 23,141$.)